

---

# Nedre Nøttveit i Bergen

---

Naturmangfoldsundersøkelser og kartlegging av fremmedarter

---



---

Miljøfaglig Utredning, notat 2025–N7

---

Dato: 24.05.2025

---

## Notat 2025-N7

<b>Utførende institusjon:</b> Miljøfaglig Utredning AS	<b>Prosjektansvarlig:</b> Ardian Høggøy Abaz
	<b>Kvalitetssikrer:</b> Geir Gaarder
<b>Oppdragsgiver:</b> SE arkitektur	<b>Kontaktperson hos oppdragsgiver:</b> Vebjørn Olsen
<b>Referanse:</b> Abaz, A. H. 2025. Nedre Nøttveit i Bergen. Naturmangfoldsundersøkelser og kartlegging av fremmedarter. Miljøfaglig Utredning notat 2025-N7, 12 s. ISBN 978-82-345-0758-8.	
<b>Referat:</b> <p>I forbindelse med en reguleringsplan for boligformål på Nedre Nøttveit har Miljøfaglig Utredning AS gjennomført feltkartlegging og vurdering av naturmangfold, inkludert fremmede arter. Undersøkelsene ble utført 5. mai 2025, og inkluderte hele planområdet. Dette notatet oppsummerer funn fra befaring samt eksisterende informasjon innenfor planområdet, i tillegg til besvarelse av naturmangfoldlovens §§8-10. For naturmangfoldlovens §§11-12, vil dette bli svart ut av forslagsstiller i deres planbeskrivelse.</p> <p>Det ble ikke registrert verdifulle naturtyper etter gjeldende instruks, men én rødlisteart, ask (EN), ble funnet med et ungt individ langs veien i vest. Ask er en sterkt truet art i tilbakegang, men det aktuelle individet vurderes ikke som betydningsfullt for artens bevaringsstatus. En tyrkerdue (NT) har blitt registrert i etterkant av befaring, men ikke hekkende.</p> <p>Totalt ble det registrert 29 forekomster av 11 ulike fremmede arter, hvorav de fleste er klassifisert med svært høy (SE) eller høy (HI) økologisk risiko. Bulkemispel (SE) og platanlønn (SE) er mest utbredt, særlig rundt og bak lagerbygget. Det ble også observert spredning av tuja (HI) og sitkagran (SE), samt enkeltindivider av arter med potensiell høy risiko (PH), som gul valmuesøster.</p> <p>Tiltaket vurderes å ha ubetydelig negativ effekt på naturmangfoldet. Kunnskapsgrunnlaget vurderes som godt, og det er ikke behov for å anvende føre-var-prinsippet. Den samlede belastningen på økosystemet og truede arter vurderes som lav.</p>	

*Forsidebilde: I bergveggen øst for lagerbygget er det spredning av flere fremmedarter, inkludert platanlønn (SE), bulkemispel (SE) og tuja (HI).*

# INNHOLD

INNHOLD .....	3
1 INNLEDNING .....	4
2 METODE .....	5
3 REGISTRERINGER .....	6
3.1 NATURTYPER OG RØDLISTEARTER .....	6
3.2 FOREKOMST AV FREMMEDARTER.....	7
4 VURDERING AV NATURMANGFOLDSLOVEN §§8-10 .....	11
4.1 KUNNSKAPSGRUNNLAGET (§8) .....	11
4.2 FØRE-VAR-PRINSIPPET (§9).....	11
4.3 ØKOSYSTEMTILNÆRMING OG SAMLET BELASTNING (§ 10) .....	11
5 KILDER .....	12
5.1 SKRIFTLIGE KILDER.....	12

# 1 Innledning

I forbindelse med reguleringsplan for Nedre Nøttveit, gnr. 88 bnr. 44, 84 og 93, har Miljøfaglig Utredning AS blitt engasjert for å gjøre en vurdering på tema naturmangfold. Dette i forbindelse med planer om nye boligtomter. Utredningen er utført av Ardian Høgøy Abaz. Oppdragsgiver har vært SE arkitektur med Vebjørn Olsen som kontaktperson.

Dette notatet skal svare på naturmangfoldlovens §§8-10. For naturmangfoldlovens §§11-12, vil dette bli svart ut av forslagsstiller i deres planbeskrivelse.



Figur 1. Skissering av planområdet, mottatt fra SE arkitektur 20.11.2024.

## 2 Metode

---

Av eksisterende informasjon er databasene Artskart (Artsdatabanken 2025) og Naturbase (Miljødirektoratet 2025) sentrale. I utredningsområdet var det fra før ikke registrert naturtyper eller arter.

Feltarbeidet ble gjennomført 05.05.2025 av fagkyndig biolog Ardian Høggøy Abaz. Hele planområdet ble undersøkt. Planområdet ble rutinemessig meldt inn til Miljødirektoratet for kartlegging av naturtyper. Kartlegging av naturtyper av nasjonal forvaltningsinteresse baserer seg på Veileder M-2209, Miljødirektoratets kartleggingsinstruks for kartlegging av terrestriske naturtyper etter NiN2 (Miljødirektoratet 2023b). Denne metoden bygger på Natur i Norge (NiN), Artsdatabankens system for å beskrive naturvariasjon (Artsdatabanken 2023b).

Forekomst av rødlistede arter er i tillegg ofte et vesentlig kriterium for å verdsette en lokalitet. Gjeldende norsk rødliste ble lansert i november 2021 (Artsdatabanken 2021). Rødlistekategoriene er vist i tekstboks 1.

**Tekstboks 1.** Rødlistestatus:

CR = kritisk trua (Critically Endangered)  
EN = sterkt trua (Endangered)  
VU = sårbar (Vulnerable)  
NT = nær trua (Near Threatened)  
DD = datamangel (Data Deficient)

Fremmede arter kan utgjøre en trussel mot det lokale naturmangfoldet. I 2023 ble det utgitt en ny liste over fremmede arter (Artsdatabanken 2023a). Artene er her fordelt på fem kategorier, se tekstboks 2.

**Tekstboks 2.** Fremmedartkategori:

SE = Svært høy risiko  
HI = Høy risiko  
PH = Potensielt høy risiko  
LO = Lav risiko  
NK = Ingen kjent risiko

## 3 Registreringer

---

### 3.1 Naturtyper og rødlistearter

Planområdet benyttes i dag hovedsakelig til industri- og lagerformål, og bygget huser flere forskjellige virksomheter. Tomten er opparbeidet og har en relativt stor ubebygd flate, som delvis står ubrukt og delvis brukes til parkering. Langs østsiden av lagertomten finnes en vestvendt bergvegg, hovedsakelig bestående av kalkfattig gneis. Typiske arter her er vanlige arter som markjordbær, sisselrot, skjørlok, stankstorkenebb, kystkransmose, bergpolstermose, stortujamose og knippegråmose. Øverst i skråningen ligger en smal stripe med krattskog med unge løvtrær som rogn og selje (svak lågurtskog etter NiN), som strekker seg opp mot tomter og hager i øst.

Det ble ikke registrert noen naturtyper etter Miljødirektoratets instruks innenfor planområder. Av rødlistearter ble det funnet et veldig ungt asketre (EN) langs veien i vest. Av fugl foreligger det én registrering av tyrkerdue (NT) i etterkant av befaring, men dette funnet er registrert som "stasjonær" som aktivitet, ved krysset ved siden av Extra Apeltun.



Figur 2. Inntil veien vest for lagerbygget og parkeringsplassen er det en høykant med en del unge trær og busker. Her er det spredning av sitkagran (SE), platanlønn (SE) og bulkemispel (SE). Det høye treet med den lyse stammen omtrent nesten midt på bildet er et ungt individ av ask (EN).

## 3.2 Forekomst av fremmedarter

I området ble det registrert totalt 29 forekomster fordelt på 11 forskjellige fremmede arter, hvorav flere er vurdert å ha potensiell økologisk risiko. De fleste artene er klassifisert som SE (svært høy økologisk risiko) eller PH (potensielt høy risiko), mens én art er registrert med HI (høy risiko).

Blant de mest utbredte artene er bulkemispel (*Cotoneaster bullatus*) med 11 registreringer, særlig nedenfor bergveggen øst for lagerbygget og langs veien i vest. Platanlønn (*Acer pseudoplatanus*) er også relativt hyppig forekommende med 6 registreringer, både øst for lagerbygget og langs vestsiden av tomten. Sitkagran (*Picea sitchensis*) ble påvist flere steder, inkludert unge trær nær parkeringsplassen til Coop Extra Apeltun og små skudd ved veien i vest.

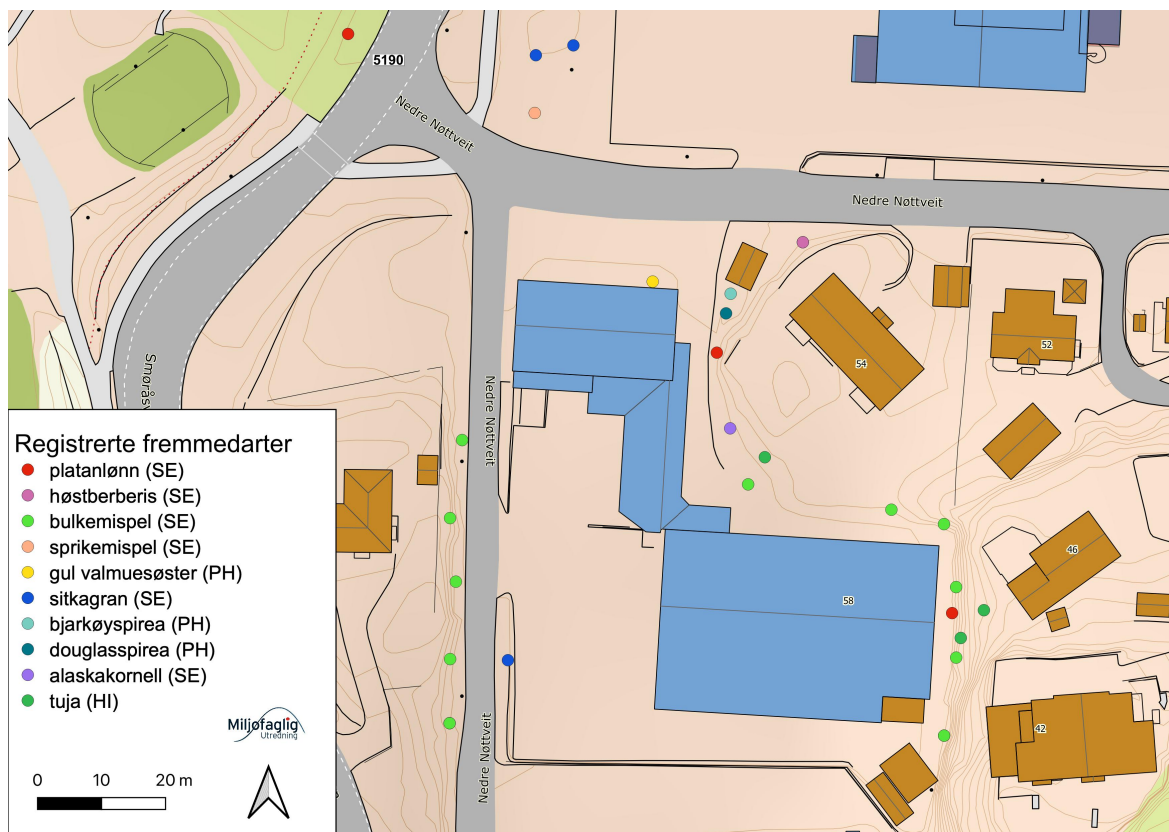
Flere arter er registrert med kun én forekomst, som sprikemispel (*Cotoneaster divaricatus*), gul valmuesøster (*Papaver cambricum*), bjarkøyspirea (*Spiraea chamaedryfolia*) og douglasspirea (*Spiraea douglasii*). Disse finnes hovedsakelig langs nordsiden og nordøstre side av lagerbygget, enkelte rett utenfor planområdet.

Tuja (*Thuja occidentalis*) er registrert tre steder og er den eneste arten i kategorien HI. Disse forekomstene inkluderer et stort, plantet tre nordøst for lagerbygget, et stort tre i høykanten lengst sørøst, samt en mindre busk nær bergroten, mest sannsynlig spredt fra disse trærne.

Registreringene viste at det er en viss spredning av fremmede arter i området, både innenfor og utenfor planområdet. Dersom masser skal flyttes på, er anbefales det derfor å følge metoden til Misfjord & Angell-Petersen (2018), for håndtering av fremmede arter. Ingen av artene hører til gruppen som alltid krever tiltak etter denne rapporten.

Tabell 1. Kjente forekomster av svartelistearter i kategoriene SE, HI og PH i utredningsområdet for Nedre Nøttveit.

Norsk navn	Vitenskapelig navn	Fremmedarts-kategori	Antall registreringer	Forekomst
Platanlønn	<i>Acer pseudoplatanus</i>	SE	6	Øst for lagerbygget, i tillegg langs veien i vest.
Høstberberis	<i>Berberis thunbergii</i>	SE	1	Funnet helt nordøst i området, ved veien (like utenfor planområdet).
Bulkemispel	<i>Cotoneaster bullatus</i>	SE	11	Mye spredning nedenfor bergveggen øst for lagerbygget, i tillegg til langs veien på vestre deler av tomten.
Sprikemispel	<i>Cotoneaster divaricatus</i>	SE	1	En opprett busk vest for parkeringsplassen til Coop Extra Apeltun.
Gul valmuesøster	<i>Papaver cambricum</i>	PH	1	Fire små planter langs nordsiden av lagerbygget.
Sitkagran	<i>Picea sitchensis</i>	SE	3	Flere unge trær ved parkeringsplassen til Coop Extra Apeltun, i tillegg til små skudd mellom veien i vest og parkeringsplassen til lagerbygget.
Bjarkøyspirea	<i>Spiraea chamaedryfolia</i>	PH	1	En busk langs nordøstre side av lagerbygget (like utenfor planområdet).
Douglasspirea	<i>Spiraea douglasii</i>	PH	1	En busk langs nordøstre side av lagerbygget (like utenfor planområdet).
Alaskakornell	<i>Swida sericea</i>	SE	1	En busk langs nordøstre side av lagerbygget (like utenfor planområdet).
Tuja	<i>Thuja occidentalis</i>	HI	3	Tre forekomster registrert. Et stort tre nordøst for lagerbygget (rett utenfor planområdet), et stort tre i høykanten lengst sørøst, og et mindre busk nede ved bergroten, like øst for lagerbygget.
<b>SUM</b>			11 arter / 29 funn	



Figur 3. Registrerte fremmedarter på Nedre Nøttveit. Artspunkt er hentet fra Artskart (Artsdatabanken 2025) 24.05.2025. Merk at enkelte punkter har flere arter på samme sted.



Figur 4. Det ble gjort en enkel registrering av alaskakornell (SE) nordøst for lagerbygget. Foto: Ardian Høggøy Abaz.



Figur 5. Bulkemispel (SE) er den mest utbredte fremmede arten innenfor planområdet. Den forekommer som større busker både i åpne områder og langs bergveggen i øst. Arten sprer seg hovedsakelig ved frøspredning, særlig via fugl. Foto: Ardian Høgøy Abaz.



Figur 6. Gul valmuesøster (PH) vokser på asfaltsprekkene på nordsiden av lagerbygget. Foto: Ardian Høgøy Abaz.



Figur 7. T.v.: Spredt forekomst av tuja (HI) på bergveggen øst for lagerbygget. Dette var det eneste spredningen observert fra de store trærne over bergveggen. T.h.: Platanlønn (SE) har flere små forekomster bak lagerbygget, både på bakkenivå og oppover bergveggen. Foto: Ardian Høgøy Abaz.



Figur 8. Enslig sprikemispelbusk (SE) vest for Coop Extra Apeltun. Sitkagran (SE) har flere spredninger her, men også på den smale stripen med vegetasjon mellom veien vest på planområdet og parkeringsplassen til lagerbygget. Foto: Ardian Høgøy Abaz

# 4 Vurdering av naturmangfoldsloven

## §§8-10

---

### 4.1 Kunnskapsgrunnlaget (§8)

"Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet."

På forhånd var kunnskapsgrunnlaget i utredningsområdet mangelfull ettersom ingen registreringer tidligere har blitt gjort. Befaringen ble gjort på gunstig tidspunkt for både karplanter og fugl. Etter befaring regnes kunnskapsgrunnlaget å være ganske godt for naturtyper og arter. Kunnskapen er basert på gjeldende metodikk, nasjonale rødlistor og fremmedartsliste.

### 4.2 Føre-var-prinsippet (§9)

*"Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak."*

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som så godt at risikoen for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet på grunn av manglede kunnskap vurderes som svært lav. Det er derfor ikke behov for å anvende føre-var-prinsippet.

### 4.3 Økosystemtilnærming og samlet belastning (§ 10)

*"En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for."*

I dette tilfellet er det registrert ett individ av arten ask (*Fraxinus excelsior*) i vest, som er vurdert som sterkt truet (EN) på rødlista for arter. Arten er i sterk tilbakegang nasjonalt, hovedsakelig på grunn av askeskuddsyke (*Hymenoscyphus fraxineus*) og negativ påvirkning fra hjortevilt (beite og gnag).

Det aktuelle treet er et ungt individ i en veikant. Tiltaket berører ikke et naturlig voksested for arten, som en del av en etablert edelløvskog eller en større lokal bestand. Ask er fortsatt et vanlig treslag i Bergensområdet, og det finnes flere større forekomster av edelløvskog hvor arten er dominerende.

Fjerning av dette ene unge treet vurderes derfor å ha liten betydning for artens bevaringsstatus – både lokalt, regionalt og nasjonalt. Den samlede belastningen på arten som følge av tiltaket anses som ubetydelig.

# 5 KILDER

---

## 5.1 Skriftlige kilder

Artsdatabanken 2021. Norsk rødliste for arter 2021.

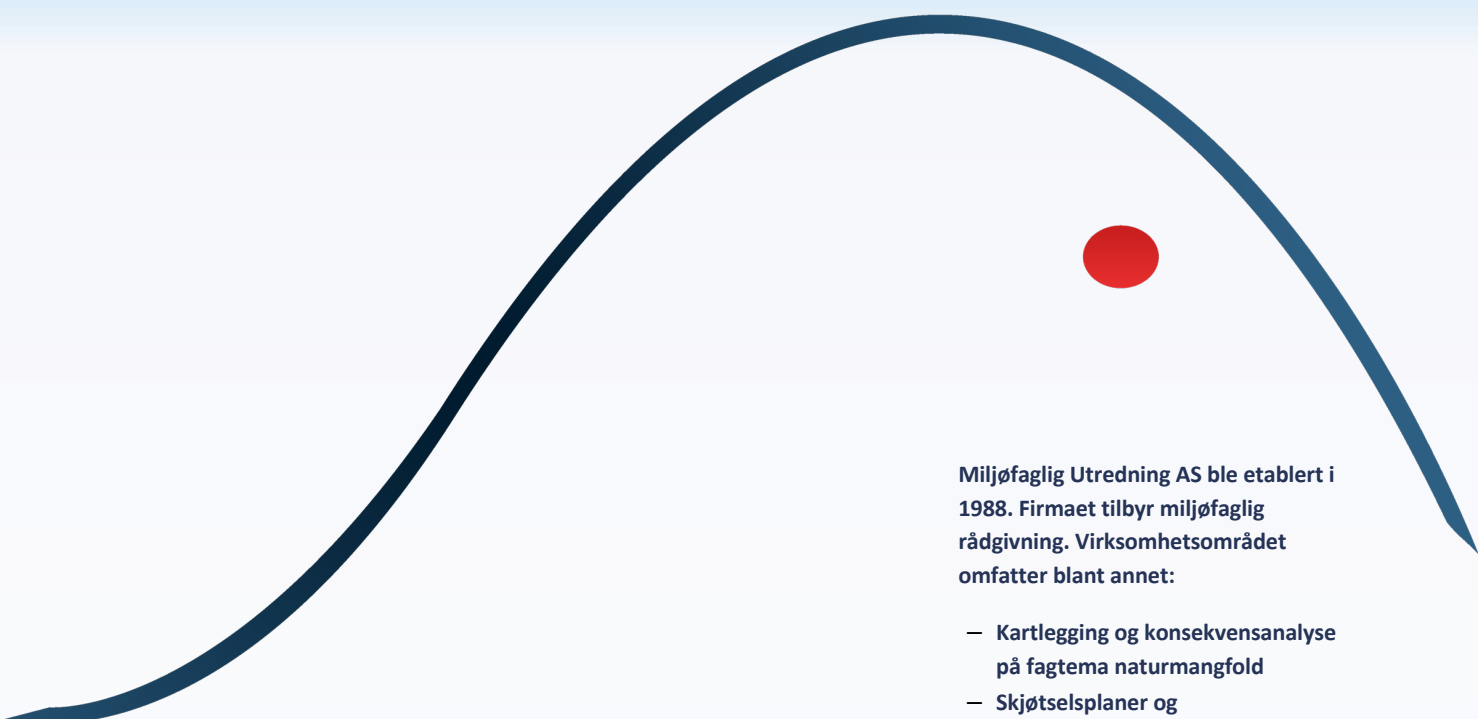
<https://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/>

Artsdatabanken. 2023. Fremmedartslista 2023. Fremmede arter i Norge - med økologisk risiko 2023. Hentet fra: <https://artsdatabanken.no/lister/fremmedartslista/2023?TaxonRank=tv>

Artsdatabanken 2025. Artskart. Hentet 24.05.2025 fra: <https://artskart.artsdatabanken.no>

Miljødirektoratet 2025. Naturbase. Hentet 24.05.2025 fra: <https://kart.naturbase.no>

Misfjord, K. & Angell-Petersen, S. 2018. Håndtering av løsmasser med fremmede skadelige plantearter og forsvarlig kompostering av planteavfall med fremmede skadelige plantearter. Sweco Norge AS, rapport M-982 (2018), 56 s. + vedlegg.



Miljøfaglig Utredning AS ble etablert i 1988. Firmaet tilbyr miljøfaglig rådgivning. Virksomhetsområdet omfatter blant annet:

- Kartlegging og konsekvensanalyse på fagtema naturmangfold
- Skjøtselsplaner og forvaltningsplaner
- Utarbeiding av kart (illustrasjonskart og GIS)
- FoU-virksomhet
- Kurs og foredrag

Hjemmeside: [www.mfu.no](http://www.mfu.no)

Org.nr.: 984494068 MVA